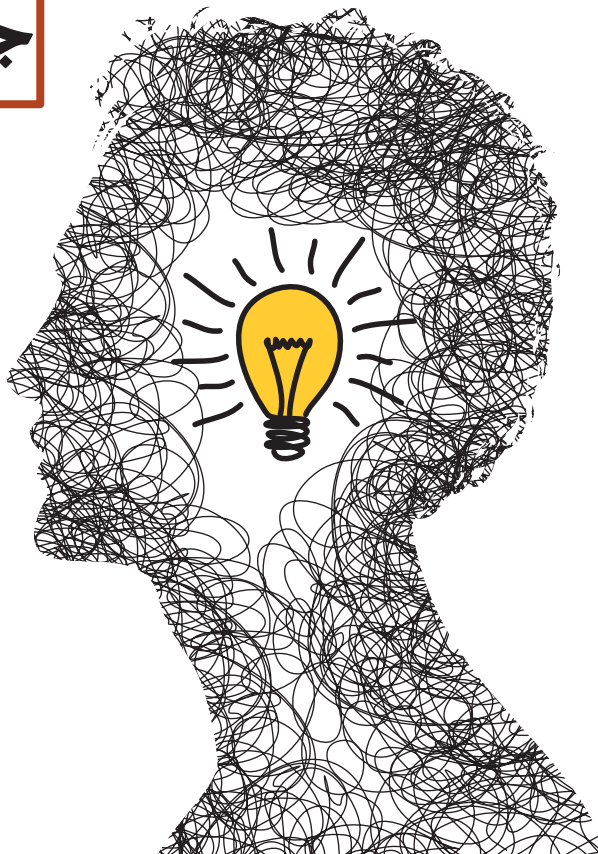


جامع‌تر از دانایی نیست

پای صحبت
دکتر فریبا رضانی ویشکی،
معلم همکار مجله



در روابط انسانی طرفین رابطه می‌توانند از فواید این ارتباط بهره ببرند. وقتی به شخصه از اطلاعاتی که سایر همکاران زیست‌شناس، در اختیار بنده قرار می‌دهند، استفاده می‌کنم و از این افزایش سطح آگاهی و اطلاعات احساس خوبی پیدا می‌کنم، خود را نیز موظف می‌دانم که دانسته‌هایم را هر چند ناچیز در اختیار سایر همکاران قرار دهم. همین امر باعث ایجاد انگیزه درونی قوی برای ادامه همکاری می‌شود. از آنجا که یکی از شاخص‌های علمی هر محقق یا پژوهشگر، تعداد پژوهش‌ها و تألیفات اوست، برای دانش‌آموزان و دانشجویانم هم مهم است که معلم‌شان، پژوهشگر باشد و در تألیف کتاب و مقاله هم دستی به قلم داشته باشد.

■ **آیا بازخوردهایی پس از انتشار این تجربه‌ها داشته‌اید، مثلاً تاکنون به خاطر نشر این تجربه‌ها از شما قدرشناسی شده است؟**

البته ارزش علمی کاری که انجام می‌شود از هر تقدیری باارزش‌تر است. رضایت خاطر از تهیه و تدوین مقاله و گرفتن تأییدیه چاپ مقاله، طی یک فرایند طولانی و در رقابتی سخت، یعنی موفقیت. این موفقیت ارزش بسیار زیادی دارد؛ ضمن اینکه همان‌گونه که عرض کردم، تعداد تألیفات و مقالات شاخص مهمی برای ارزیابی سطح علمی هر محقق و پژوهشگر است؛ اما در مواقعی نیز صرف نظر از رضایت قلبی انجام کار به‌عنوان یک پژوهشگر مورد تأیید و تقدیر قرار گرفته‌ام.

■ **عکس‌العمل همکاران و دانش‌آموزان تان در مورد انتشار این تجربه‌ها چگونه بوده است؟**

□ انجام یک فعالیت علمی پژوهشی و مساعد کردن زمینه انتشار آن می‌تواند سبب ایجاد هم‌افزایی و افزایش مهارت شود. حصول این امر قطعاً سبب ایجاد تحول بنیادین در نظام آموزشی خواهد شد. انتشار

اشاره

فریبا رضانی ویشکی دارای دکترای زیست‌شناسی سلولی و تکوین گیاهی است. ایشان دبیر زیست‌شناسی آموزش و پرورش منطقه ۸ تهران، مدرس دوره‌های آموزشی ضمن خدمت معلمان زیست‌شناسی است و در چند دوره به‌عنوان معلم نمونه معرفی شده است. از ایشان مقالات متعددی در زمینه زیست‌شناسی گیاهی در این نشریه به چاپ رسیده است.

■ **سال‌هاست جناب‌عالی در نهایت سخاوت‌مندی نوشته‌های تألیفی یا ترجمه‌ای خود را برای مجله رشد آموزش زیست‌شناسی می‌فرستید و بدین وسیله سعی می‌کنید تلاش‌های خود را که در مسیر ترویج علم روی می‌دهند با همکاران تان به اشتراک بگذارید. بسیاری از نوشته‌های شما در مجله چاپ شده است. انتشار این آثار چه تأثیری روی خود شما و دانش‌آموزان تان داشته است؟**

□ همکاری با مجله رشد آموزش زیست‌شناسی از افتخارات بنده است. مشارکت یک نیاز انسانی است. پیوندی دوسویه و سودمند بین دو تن یا دو گروه است که باعث تبادل اطلاعات، دانش، اندیشه و نظر می‌شود.

ویرایش
نوشته‌ها
از حقوق
طبیعی هیئت
تحریریه هر
مجله علمی
است

**به نظر من،
رشد و تعالی
جامعه منوط به
مشارکت فعال
همه محققان
و پژوهشگران
در زمینه‌های
مختلف علمی
است**

و دستیابی و نیل به اهداف متعالی در زمینه‌های علمی و آموزشی، نیازمند باور به ظرفیت‌ها و قابلیت‌های خودمان هستیم تا با تلاش برای بروز این توانایی‌ها، جامعه‌ای پویا داشته باشیم. لذا توصیه من به همه همکاران بزرگوام، انجام تحقیق و پژوهش و مطالعه مقالات علمی داخلی و خارجی است که می‌تواند سبب پویایی و به‌روزرسانی علم و تخصص آن‌ها شود. علم زیست‌شناسی علمی است که هر روز شاهد تغییرات بسیاری است و بسیار مهم است که هر کدام از ما همگام با تغییر این علم، اطلاعات خود را تغییر دهیم و به‌روزرسانی کنیم. آن وقت است که به‌عنوان یک متخصص، حرف‌هایی برای گفتن خواهیم داشت.

■ چه مشکلاتی در برابر شما قرار دارند؟ چه راه‌حلهایی برای آن‌ها دارید؟

□ در مقابل هر کار و فعالیت علمی، عوامل بازدارنده نیز وجود دارند؛ عواملی مثل عدم مطابقت بین آنچه برایش زحمت بسیار کشیده‌ایم و آنچه که به‌دست آورده‌ایم. این امر گاهی سبب کاهش انگیزه خواهد شد. اما معتقدم وقتی پژوهشگر قدم به وادی علم و پویا شدن در علم گذاشت، هیچگاه نمی‌تواند به رخت و سستی تن دهد. انگیزه کسب علم، انگیزه درونی بسیار قدرتمندی است که با سکون همگام نخواهد شد. اما نباید این اصل را نیز فراموش کرد که فقط با این انگیزه درونی، پیشرفت زیادی صورت نمی‌گیرد. برای داشتن جامعه‌ای متخصص و داشتن کشوری مرفعی از نظر علمی، باید همه مسئولان دست‌اندرکار، با درایت و حمایت بیشتر برای بهره‌وری از علم، با محققان و پژوهشگران جامعه هم‌گام و هم‌قدم شوند. توسعه‌یافتگی هر کشور، ارتباط مستقیمی با سیاست‌گذاری کلان در جنبه‌های اخلاقی، فرهنگی، علمی، اجتماعی و اقتصادی دارد. دگرگونی واقعی در جامعه بر اثر دگرگونی در علم، اخلاق، اندیشه و فرهنگ ایجاد می‌شود. برای تولید ثروت، هیچ عاملی، جامع‌تر از دانایی نیست و قدرت کشورها در آینده به میزان دانایی آن‌ها بستگی دارد. حمایت همه دست‌اندرکاران علمی کشور و بهادادن به پروژه‌ها و فعالیت‌های علمی و تحقیقاتی سبب می‌شود؛ حاشیه‌نشینی از بین برود و با بروز توانمندی، خلاقیت و انگیزش پژوهشگران، زمینه مناسبی برای ایجاد تغییر و تحول بنیادین در جامعه ایجاد شود.

■ سپاسگزاریم. آیا سخن دیگری دارید که ناگفته‌مانده باشد؟

□ از شما برای انجام این مصاحبه تشکر و قدردانی می‌کنم و برای همه فرهیختگان علم زیست‌شناسی که در پویایی علم زیست‌شناسی تلاش می‌کنند، آرزوی سلامتی و توفیق روزافزون دارم.



فعالیت‌ها و تجربه‌های بنده و سایر همکاران نیز از این قاعده مستثنی نیست.

تعدادی از همکاران به علت نوشتن مطالبی که مرتبط با مباحث تدریس است، ضمن قدردانی، پیگیر اطلاعات بیشتر یا معرفی مقالات بیشتر به‌ویژه در کلاس‌های ضمن خدمت از بنده در این زمینه بوده‌اند. در بسیاری از موارد نیز، همکاران به دنبال دریافت راهنمایی‌های لازم برای چگونگی انجام این فرایند از گردآوری مطالب، ترجمه، تدوین و تألیف مقالات و نیز چگونگی همکاری با مجله رشد بوده‌اند. این امر رضایت قلبی بنده را مضاعف می‌کند، چراکه توانسته‌ام به‌عنوان یک عضو جامعه بزرگ زیست‌شناسی، انگیزه مطالعه و حضور دیگر همکارانم را در زمینه تحقیق، تألیف، ایجاد هم‌افزایی و افزایش مهارت فراهم کنم.

■ همه نوشته‌هایی که در مجله منتشر می‌شوند، پیش از چاپ ویرایش می‌شوند. شما فرایند ویرایش نوشته‌های خودتان را چگونه می‌بینید؟ آیا مصداق‌هایی مثبت یا منفی در این باره دارید؟

□ طبیعی است که سردبیر و هیئت همراه، همه تلاش‌شان را برای چاپ یک مجله علمی ممتاز داشته باشند. ویرایش نوشته‌ها بدون تغییر اساس اصلی مقاله، از حقوق طبیعی هیئت تحریریه هر مجله علمی است. این امر ضمن برطرف کردن نواقص نوشته و استانداردسازی آن، سبب می‌شود که نویسنده مقاله، حداکثر تلاش خود را برای کاهش خطا در نگارش مقاله انجام دهد. بدیهی است که در صورت ادامه فعالیت در امر تحقیق و پژوهش و نوشتن مقالات بیشتر، تجربه بیشتری نیز کسب شده و در این صورت مقالات نیاز به ویرایش کمتری خواهند داشت.

■ اگر همکاران شما بخواهند مانند شما به فعالیت علمی آموزشی بپردازند، چه توصیه‌هایی برای آنان دارید؟

□ به نظر من، رشد و تعالی جامعه منوط به مشارکت فعال همه محققان و پژوهشگران در زمینه‌های مختلف علمی است. برای جلوگیری از عقب‌ماندن در وادی علم

**انجام یک
فعالیت علمی
پژوهشی و
مساعد کردن
زمینه انتشار
آن می‌تواند
سبب ایجاد
هم‌افزایی و
افزایش مهارت
شود**